

AZƏRBAYCAN KİTABXANALARININ METODİKİ FƏALİYYƏTİNDƏ BEYNƏLXALQ ƏLAQƏLƏRİN ROLU

Son dövrlərdə kitabxanaların metodiki fəaliyyətinin yeniləşdirilməsi geniş yayılmışdır. Əvvəllər metodiki işin yeniləşdirilməsi barədə bir sıra kitabxanaşünas alimlər fikir söyləmişlər. Görkəmli kitabxanaşünas alim S.A.Basov haqlı olaraq göstərirdi ki, qabaqcıl iş təcrübəsinin tətbiq edilməsi özü mühüm yenilik hesab edilir. Kitabxana fəaliyyətində, metodiki işin həyata keçirilməsində, bilavasitə praktikada tətbiq olunmasında, ixtisasartırma sistemində, kitabxana-informasiya texnologiyalarının tətbiq edilməsində ixtisasartırma işinin olduqca böyük təsiri vardır. Analoji fikirləri bir çox nəzəriyyəçilər və praktiklər də göstərmişlər. Xüsusilə B.P.Firsova, B.A.Yermanova qeyd edirlər ki, metodiki iş müstəqil iş olmaqla yanaşı onun həyata keçirilməsində metodistə məsləhətçi kimi yox, təlimatçı kimi baxmaq lazımdır. Odur ki, bütün hallarda metodiki işə sərbəst, yaradıcı və müstəqil iş kimi baxılmalı, aparılan metodiki işin həyata keçirilməsində yenilik anlayışı nəzərdə tutulmalıdır.

Metodiki işə belə bir mövqedən yanaşılması olduqca ciddi bir məsələ kimi elmi əsası vardır. Metodiki təminatın həyata keçirilməsində qabaqcıl iş təcrübəsi geniş kitabxana ictimaiyyəti tərəfindən bir mənalı qəbul edilir, istər nəzəriyyəçilər istərsə də kitabxana praktikləri qabaqcıl təcrübənin öyrənilməsi və tətbiq olunmasına birmənalı və müsbət yanaşırlar.

Müasir dövrdə bu istiqamət metodik təminat sahəsində ən mühüm, mütləq və qabaqcıl metodlardan biri kimi hesab olunur. Xüsusilə beynəlxalq təşkilatların qrantları hesabına yaradılan və həyata keçirilən “treninqlər” bu sahədə aparıcı mövqeyə malikdir. Son illərdə belə treninqlər ardıcıl olaraq aparılır. O cümlədən, Azərbaycan kitabxana ictimaiyyətinin nümayəndələrinin bir sıra xarici ölkələrin iş təcrübəsi ilə tanış olması kitabxanaların ümumi inkişafına xüsusilə metodik təminatının yeniləşməsinə çox mühüm təsir etmiş kitabxanaların fəaliyyətinin yeniləşməsinə təsir göstərmişdir. Xüsusilə AKİİA-nın (Azərbaycan Kitabxana İşinin İnkişafı Assosiasiyasının) xətti ilə qonşu Gürcüstan, Litva respublikalarına müxtəlif dövrlərdəki gedişlər, həmçinin 2000-ci ildən bəri İFLA-nın beynəlxalq tədbirlərində və digər gedişlərdə iştirak edilməsi metodik təminat və bütövlükdə kitabxana işinin yeniləşməsində mühüm addım kimi qiymətləndirilməlidir. 1999-2005-ci illərdə Amerika kitabxanaçılar assosiasiyasının maliyyə dəstəyi və yaxından köməyi ilə ilbəlil keçirilən regional konfransların keçirilməsi kitabxanaların fəaliyyətində xüsusi bir iz buraxdı. Demək olar ki, Azərbaycanın bütün kitabxana şəbəkəli və

sistemlərindən ayrı-ayrı kitabxanaların direktorlarından ibarət nümayəndə kimi bu konfranslara qatılması müəyyən qabaqcıl təcrübənin əldə edilməsinə şərait yaratdı. Belə konfranslar sözün həqiqi mənasında müstəqil Azərbaycan respublikasının kitabxana fəaliyyətin sözün əsl mənasında dönüş nöqtəsi oldu. Xüsusilə 1999-cu ilin aprel ayının 18-22-dək Tiflisdə ikinci Cənubi Qafqaz regional kitabxana işçilərinin konfransı keçirildi. “Kitabxanalar Assosiasiyaları – regional əməkdaşlıq” problemlərinə həsr olunmuş bu mötəbər toplantının keçirilməsinin maliyyə təminatını ABŞ İnformasiya Agentliyi, Beynəlxalq Tədqiqatlar və Elmi Mübadilə üzrə Şura həyata keçirmişdir.

Konfransda Cənubi Qafqaz dövlətləri nümayəndələri ilə yanaşı ABŞ Memfisə Universitetinin nümayəndəsi Lester Poşiy, Çexiya milli kitabxanasından Yarmila Pribolova, Rusiya Federasiyasından, “Puşkin layihəsi” SOROS fondunun əlaqələndiricisi Yelena Lariyonova və Gürcüstan Respublikasının müvafiq sahələr üzrə görkəmli alim və mütəxəssisləri iştirak etmişlər. Azərbaycan Respublikasından konfransda 5 nəfər nümayəndə iştirak edirdi.

Bu konfransın keçirilməsində başlıca məqsəd keçmiş SSRİ-də xüsusilə Cənubi Qafqazda kitabxana işinin yeni inkişaf xəttini araşdırmaq və dünya standartlarına uyğun olaraq yeni inkişaf istiqamətlərini müəyyənləşdirməkdən ibarət idi. Xüsusilə “Puşkin məktəbi” layihə rəhbərlərinin də bu konfransa qatılması bir daha onu göstərdi ki, ölkədə kitabxana fəaliyyətində indiyədək həyata keçirilən müsbət cəhətlərlə yanaşı bütövlükdə kitabxana işində bir çox çatışmazlıqlar və ləngimələr də mövcuddur. Bu ləngimə və çatışmazlıqların mövcud olması əsasən dünya təcrübəsində lazımı səviyyədə istifadə edilməməsi, yeni kitabxana texnologiyalarından lazımınca yararlanmamaq, kitabxana işçilərinə beynəlxalq təcrübənin çatdırılmaması, nəhayət metodik mərkəzlərin işçilərinin metodistlərin bu işə laqeyd yanaşmalarından irəli gəlirdi. “Puşkin layihəsi” rəhbərlərinin bu konfransda iştirak etməsi istər MDB məkanında o cümlədən Cənubi Qafqazda kitabxana işinin yeni istiqamətlərini müəyyənləşdirməyə imkan yaratdı. Bu məsələ geniş müzakirə obyektinə çevrildi. Müzakirələr zamanı kitabxana şəbəkələrini və sistemlərinin rəhbərləri ilə metodiki mərkəzlərin işçiləri ilə treninqlərin keçirilməsi xarici ölkələrə işçilərin ezamiyyələrə göndərilməsi məqsədəuyğun hesab edildi.

Bizə belə gəlir ki, Azərbaycanın bütün kitabxanalarında yuxarıda göstərilən çatışmazlıqlara daha çox məruz qalması göz qabağındadır. Odur ki, metodiki təminat işində bir sıra konkret addımların atılması, dünya təcrübəsinə əsaslanan bir sıra yeniliklərin aparılmasına çox ciddi ehtiyac vardır. Belə bir addımın atılması cəmiyyətdə kitabxana işi sahəsində nailiyyətlərin əldə edilməsinə, inkişaf etdirilməsinə, elmi-nəzəri və təşkilati əsasların yaradılmasına kömək edə bilər.

Bir məsələni xüsusi vurğulamaq yerinə düşərdi ki, kitabxanaların metodiki təminat sistemi sovet hakimiyyəti illərində digər sosial humanitar sahələr kimi totalitar rejimdən doğan iş üsullarına, partiyalılıq, sinfilik prinsiplərinə əsaslanaraq inzibati amirlik metodlarının tətbiqinə üstünlük verilmişdir.

Hazırda dünya informasiya məkanında baş verən məzmun texnoloji keyfiyyət və kəmiyyət dəyişiklikləri ilə əlaqədar kitabxanaların daha çox sosial kommunikasiya sisteminə meyl etməsi, kitabxanaçılıq fəaliyyətində müasir texnologiyaya əsaslanan informasiya funksiyalarının güclənməsi, metodik təminatın məzmununu xeyli zənginləşdirmiş və mürəkkəbləşdirmişdir. Odur ki, kitabxanaların metodik təminat sistemi necə inkişaf etməlidir? Sualı son illərdə dünya kitabxana ictimaiyyətini düşündürdüyü kimi azərbaycan kitabxana ictimaiyyətini də düşündürür.

Yeri gəlmişkən ədalət xətrinə qeyd etmək yerinə düşər ki, SSRİ-nin süquta uğradığı ərəfədə 80-ci illərin sonu 90-cı illərin əvvəllərində bir sıra jurnallarda və digər mətbuat səhifələrində kitabxanaçılıq sahəsində metodik fəaliyyətin yeni tələblər baxımından vəzifələri haqqında müzakirələr aparılmış, müxtəlif fikir və rəylər söylənilmişdir. Əlbəttə, bu gün də belə fikirlər səslənir və geniş kitabxana ictimaiyyəti tərəfindən müzakirə edilir.

Son illər həm Respublika həm də beynəlxalq əlaqələr üzrə keçirilən elmi konfranslar və digər tədbirlərdə kitabxana işinin yeniləşməsi və metodik təminat işinin müasir tələblər baxımından təkmilləşdirilməsi fikirləri irəli sürülür. Xüsusilə beynəlxalq tədbirlərdə bu məsələlər daha çox səslənir. Müstəqilliyimiz əldə edildikdən sonra kitabxana işinin inkişafı ilə əlaqədar beynəlxalq təşkilatlarla və qurumlarla əlaqələrin yaradılması bir çox problemlərin olduğunu göstərməklə yeni istiqamətlərin müəyyənləşdirilməsini qarşıya qoydu. İlk növbədə dünya prosesinə qoşulmaq, dünyada baş verən kitabxana-informasiya yeniliklərini öyrənmək, onları respublikamızın şəraitinə uyğunlaşdırıb tətbiq etmək qarşıda duran mühüm vəzifələrdən idi. Odur ki, dünya kitabxana informasiya məkanına inteqrasiya olunmaq üçün ilk növbədə kitabxana qurumları, təşkilatları və assosiasiyaların yaradılması zəruri idi.

Bu məqsədlə 1998-ci ildə Respublikamızda bir-birinin ardınca Azərbaycan kitabxana ictimaiyyətinin nümayəndələri tərəfindən Azərbaycan Kitabxana İşinin İnkişafı Assosiasiyası (AKİİA), bir az sonra Azərbaycan Kitabxanaçılar Cəmiyyəti yaradıldı. Bu təşkilatların yaradılması respublikamızda xüsusi bir canlanmaya səbəb oldu. Belə ki, AKİİA-nın təşəbbüsü ilə tez bir zamanda ABŞ Kitabxanaçılar Assosiasiyasının maliyyə yardımı ilə Bakıda Avropa hotelində üç günlük seminar müşavirə keçirilmişdi. Seminar müşavirədə Bakı şəhərinin bütün kitabxana şəbəkələri və sistemlərindən nümayəndələr iştirak edirlər. Seminar müşavirəyə Bakı şəhər kitabxanalarından kitabxana müdirləri, metodiki şöbənin müdirləri və işçiləri,

şöbə müdirləri və digərləri iştirak edirdilər. Həm ABŞ-ın nümayəndləri və İFLA-nın prezidenti xanım Men maraqlı məruzələr və çıxışlar etdilər. Həmçinin Azərbaycan kitabxanası alimləri və praktiki kitabxana işçiləri maraqlı çıxışlar etdilər və və fikir mübadiləsi apardılar. Müşavirə - konfrans olduqca işgüzar bir şəraitdə keçdi və Azərbaycan kitabxana işçilərinin xüsusi marağına səbəb oldu. AKİİA-yaradıldıqdan və fəaliyyətə başladıqdan sonra Azərbaycan kitabxana ictimaiyyətində bir fəallıq və canlanma yaranmışdır. Qeyd etmək lazımdır ki, az bir müddətdə Assosiasiya bir sıra naliyyətlər əldə etməyə başlamışdır. Belə ki AKİİA-nın qeyri - hökumət təşkilatı kimi dünyanın 150-dən çox dövlətinin üzvü olduğu beynəlxalq federasiyasının (İFLA) üzvlüyünə qəbul olunması çox əlamətdar bir hadisə idi. 2000-ci ilin avqust ayında İFLA-nın növbəti iclasında 66-cı baş konfransında, Azərbaycan nümayəndə heyətinin iştirakı ilə M.Nəzərova, Ş. Xudiyeva, S.Kondratev 3 il müddətinə 8 səsvermə hüququna malik AKİİA- Azərbaycan kitabxana ictimaiyyətinin təmsilçisi kimi İFLA-ya üzv qəbul edildi. 2001-ci ilin avqustunda Azərbaycan nümayəndə heyəti (X.İsmayılov, Ş.Xudiyeva, M.Nəzərova, Ə.Məmmədov) ABŞ-ın Boston şəhərində İFLA-nın 67-ci konfransında iştirak etmiş, zəngin təəssüratla qayıtmışlar. Həmin ilin oktyabr ayında Bakı Dövlət Universitetinin akt zalında Azərbaycan kitabxana ictimaiyyəti nümayəndələri qarşısında hesabatla çıxış edən konfrans nümayəndələri kitabxana işinin gələcək inkişaf və bu sahədə dünyada baş verən hadisələr barədə geniş məlumat vermişlər.

Artıq bu dövrdən başlayaraq Azərbaycan kitabxana ictimaiyyətinin nümayəndələrinin SSRİ-dağıldıqdan sonra yaradılan müstəqil respublikalara, eləcədə inkişaf etmiş xarici ölkələrə işgüzar səfərlərin olması və onların hər birinin səfərdən qayıdarkən kitabxana ictimaiyyətini tanış etməsi kitabxanaların gələcək inkişafına xüsusi təsir etmişdir. Bu tədbirlərin nəticələrini yerlərə, Azərbaycanın bütün kitabxanalarına, xüsusilə, kənd kitabxanalarına, MKS-lərə çatdırılması metodiki şöbələr vasitəsi ilə həyata keçirilir. Metodistlər kitabxana yeniliklərinin öyrənilməsi, təhlil edilməsi və tətbiq edilməsi üçün əməli işlər görməlidirlər. Əks halda kitabxana yenilikləri yerlərdə kitabxana işçilərinə çatdırılmayacaq metodiki işin yeniləşməsi lazımı səviyyədə olmayacaq, əlbəttə, digər ölkələrə gedişlərin nəticələrinin yerlərə çatdırılması ilə yanaşı kitabxana işinin ənənəvi istiqamətlərinin əsaslarının qabaqcıl iş təcrübəsi kimi çatdırılması ilə yanaşı kitabxana işçilərinin istər respublikamızda, istərsə də xarici ölkələrdə ixtisaslarının artırılması, metodiki materialların hazırlanması və nəşr etdirilməsi əsas məqsədlərdən biri olmalıdır.

Kiətxana işçilərinin ixtisasının artırılması aşağıdakı xarakterik cəhətləri ilə müşayiət edilir: kitabxana işçilərinin hamısının əhatə olunması, ixtisasartırmanın ardıcıl aparılması, hərtərəfli olması, metodiki materialların hazırlanması və nəşri və s. Bu dediklərimiz yəni metodistlərin ideal

hazırlığından və yeni məsələlərin onlara öyrədilməsindən gedirsə bu reallıq hazırda respublikamızda həmin tələblərə cavab vermir. Doğrudur Respublikamızda fəaliyyət göstərən kitabxana şəbəkələri və sistemlərinin ayrı-ayrılıqda ixtisasartırma sistemləri mövcuddur. Lakin bu ixtisasartırma sistemlərində işin təşkili günün tələbləri səviyyəsində qurulmamışdır. Metodistlər üçün ayrıca xüsusi qruplar yaradılmır, metodistlər kurslara kitabxananın digər şöbələrinin işçiləri ilə birgə dəvət olunurlar ki, bu da qəti yolverilməzdir. İxtisasartırma sistemində metodistlər üçün ayrıca qruplar yaradılmalı, bu sahədə xüsusi bilik və bacarığı olan insanlar onların qarşısında çıxış etməlidirlər. Dəyərləndirmək lazımdır ki, digər kitabxana işçilərindən fərqli olaraq müxtəlif problemləri daha dərinlən bilməlidir. Bu gün metodist dünya kitabxana informasiya məkanında baş verən mürəkkəb prosesləri dərinlən bilən, müasir texnika və texnologiyalardan xüsusilə elektron texnologiyasından səmərəli istifadə etməyi bacaran xarici dillərdə danışa bilən mütəxəssis olmalıdır. Onun öz peşəsinə dərin marağı, məsuliyyət hissi, demokratik əhval ruhiyyəsi, elmi-analitik təfəkkürü və hər bir yeniliyə güclü meyli olmalıdır.

Müasir kitabxanalarda çalışan metodistlər bir sıra yüksək keyfiyyətlərə malik olmalıdırlar. O ilk növbədə kitabxana mühitində müasir dövrdə kitabxanaların qarşısında duran vəzifələri yaxşı bilməli, kitabxana işinə dair qanunvericiliyi və normativ aktları və sənədləri dərinlən öyrənməlidir, kitabxana proseslərinin müasir texnologiyalarını, ölkədə və xaricdə kitabxana informasiya işinin nailiyyətlərini dünya kitabxanaçılıq nəzəriyyəsi və təcrübəsində baş verən prosesləri, iqtisadi fəaliyyətin əsaslarını, kitabxanaların marketing fəaliyyətini kitabxana menecmentini və s. məsələləri mükəmməl bilməlidir. Bütün bunları mənimsəmədən, bilmədən müasir kitabxanaların metodiki təminatını həyata keçirmək mümkün olmazdı. Çox təəssüf hissi ilə qeyd etmək lazımdır ki, respublikamızın bütün kitabxana şəbəkələri və sistemlərində çalışan metodiki şöbənin işçilərinin böyük əksəriyyəti qeyri-ixtisas sahibləri bəzi hallarda isə orta və orta ixtisas məktəblərinin nümayəndələri metodiki işə irəli çəkilirlər. Məhz buna görə də kitabxana işinin inkişafında bir sıra geriliklər mövcuddur və bu geriliklər ləng aradan qaldırılır. Nəticədə kitabxana problemlərinin həllində heç bir yeniləşmə nəzər-diqqəti cəlb etmir.

Bizə belə gəlir ki, bütün şəbəkə və sistemlərin ixtisasartırma sistemlərində əsasən dəyişiklik yaradılmalı, ixtisasartırma kurslarına yeni mütəxəssislər cəlb olunmalı, xüsusilə xarici ölkələrin qabaqcıl təcrübələrini bilən bacarıqlı mütəxəssislər işə dəvət olunmalıdırlar. İndiki şəraitdə onu qeyd etmək olar ki, ixtisasartırma kurslarına xüsusi təşəbbüs göstərilə də hətta ayrı-ayrı şəbəkələrin belə kurslar yaratmasına baxmayaraq dinləyicilər bu kurslarda yetərinlə məlumat əldə etmirlər. Yaradılan belə kurslarda təşkil edilən

seminarlar, praktikumlar, dəyirmi masalar müxtəlif silsilə mühazirələrin oxunması demək olar ki, bir-birini təkrarlayır. Metodistlərin ixtisasartırma sistemindən danışarkən qeyd etmək lazımdır ki, kitabxana işinin metodik təminatı elmi-tədqiqatların təhlili nəticəsində də yeniləşə bilər. Odur ki, metodistlər kitabxanaçılıq üzrə tədqiqatları dərindən öyrənməli, onun mənimsəməli və öz gündəlik fəaliyyətlərində tətbiq etməlidirlər.

Bu sistemdə metodiki təminatı elmi-tədqiqatlarla bağlayan mühüm ünsürlərdən biri də kitabxanaşünaslıq tədqiqatlarında əldə edilmiş nailiyyətlərin, çıxarılmış nəticə və tövsiyələrin kitabxana təcrübəsinə tətbiq edilməsində metodiki təminat sisteminin rolunun inkişaf etdirilməsidir. Bir məsələni xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, kitabxanaşünaslıq sahəsində aparılan tədqiqatları şərti olaraq əsaslı və tətbiqi xarakterli elmi problemlərə ayırmaq olar.

Əsaslı tədqiqatlar əsasən kitabxana işinin inkişafı üçün yeni perspektivlər açan tədqiqatları nəzərdə tutur. Tədqiqi xarakterli tədqiqatlara gəldikdə isə bunlara kitabxana işində tətbiq edilən müxtəlif texnoloji proseslərin yeniləşdirilməsi və təkmilləşdirilməsinə, oxuculara xidmət işində yeni üsulların, pedaqoji, psixoloji, sosioloji metodların həyata keçirilməsinə, kitabxanaların informasiya ehtiyatlarının istifadəsinin səmərəliliyimin artırılmasına və s. xidmət edən elmi işləri aid etmək olar. Belə tədqiqatların əsas məqsədi kitabxana təcrübəsinin yeni keyfiyyət və kəmiyyət göstəriciləri ilə zənginləşdirməkdən ibarətdir.

Sözsüz ki, elmi tədqiqatların nəticələrinin kitabxana təcrübəsinə tətbiqi kütləvi şəkildə həyata keçirilə bilməz. Bu proses əvvəlcədən planlaşdırılmalı, tətbiq mərhələləri müəyyənləşdirilməli, tətbiq formaları, eksperimentlərin keçirilməsi dəqiqləşdirilməli icraçılar seçilməli və tətbiq nəticəsində gözlənilən keyfiyyət göstəriciləri ekspertizadan keçirilməli ehtimal olunan yenilik və səmərəlilik proqnozlaşdırılmalıdır.

Elmi-tədqiqat işlərində alınan nəticələrin kitabxana təcrübəsinə tətbiqində metodiki mərkəzlərin ən mühüm fəaliyyət formalarından biri müvafiq tədqiqatların tətbiqi ilə əlaqələr normativ, tənzimləyici təlimat-metodik sənədlə kompleksinin hazırlanmasıdır. Belə sənədlərə tədqiqatların nəticəsinə əsaslanan metodik vəsaitlər, kompleks proqramlar normativlər, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsinə yönəlmiş yeni təkliflər, tövsiyələr, idarəetmə orqanlarına ünvanlanmış təkliflər və s. daxildir.

Kitabxana tədqiqatlarının metodik təminatı işində istifadə olunması olduqca əhəmiyyətli və vacibdir. Lakin bir məsələni qeyd etmək lazımdır ki, dünya təcrübəsinin milli xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla respublikamızda tətbiq edilməsi daha vacib məsələlərdəndir. Elmi-tədqiqat işlərində alınan nəticələrin kitabxana təcrübəsinə tətbiqində metodik mərkəzlərin ən mühüm fəaliyyət formalarından biri müvafiq tədqiqatların tətbiqi ilə əlaqədar normativ

tənzimləyici təlimat metodiki sənədlər kompleksinin hazırlanmasıdır. Belə sənədlərə tədqiqatların nəticəsinə əsaslanan metodik vəsaitlər, kompleks planlar və proqramlar, normativ sənədlər, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsinə yönəlmiş yeni təkliflər, tövsiyələr, özündə sosioloji, pedaqoji iş üsullarını əks etdirən tənzimləyici sənədlər, idarəetmə orqanlarına ünvanlanmış təkliflər, arayışlar, kitabxana xidmətinin təkmilləşdirilməsi ilə əlaqədar koordinasiya planları, proqnozlar və s. materiallardan ibarət olmalıdır.

Son illərdə kitabxana proseslərinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı xarici ölkələrin qabaqcıl iş təcrübəsinin öyrənilməsi və tətbiqi ilə bağlı respublikamızda xeyli iş görülmüşdür. Belə ki, kitabxana informasiya problemlərinə həsr olunmuş çox mühüm tədbirlər, o cümlədən, beynəlxalq təşkilatların dəstəyi və yardımı ilə elmi praktik konfranslar, ayrı-ayrı kitabxanalarda xüsusi mövzular üzrə treninqlər, kitabxana-informasiya müəssisələrinin işçilərinin xarici ölkələrə səfərləri, onların beynəlxalq elmi konfranslarda iştirak etmələri xarici ölkələrdən metodiki-informasiya materiallarının respublikamıza gətirilməsi və s. olduqca mühüm əhəmiyyəti vardır. Xüsusilə respublika əhəmiyyətli elmi kitabxanalarda ardıcıl olaraq treninqlərin keçirilməsi, yeni kitabxana informasiya sistemlərinin formalaşmasına təsir göstərdi. Keçirilən treninqlərdə İFLA-nın qəbul etdiyi qərarlar, göstərişlər və sərəncamlardan istifadə olunmuşdur. Son illərdə İFLA-nın konfranslarında iştirak edən bütün nümayəndələr, kitabxana ictimaiyyəti qarşısında hesabat xarakterli məruzələrlə çıxış etmiş, mütəxəssisləri maraqlandıran suallara cavab vermişlər. Beynəlxalq kitabxana-informasiya aləmində baş verən yeniliklərlə kitabxana işçilərini tanış etmək, kitabxana işinin inkişafına, yeni texnoloji sistemlərin yaradılmasına elektron kitabxanaların formalaşmasına öz təsirini göstərmişdir.

İFLA-nın “Əməkdaşlıq naminə informasiya: gələcək qlobal kitabxanaların yaradılması” devizi altında keçirilən 66-cı baş konfransın materiallarının öyrənilməsinə həsr olunmuş xüsusi bir tədbir BDU-nun kitabxanasında geniş mütəxəssis marağına səbəb olmuş, maraqlı məruzələrlə yekunlaşdırılmışdır. Konfransdan gətirilmiş materialların sərgisi mütəxəssislərin geniş marağına səbəb olmuşdur.

ƏDƏBİYYAT

1. Семенова Т.А.Макарова Е.И.Передовой библиотечный опыт: его изучение и внедрение // Актуальные вопросы библиотечной работы: Теория и практика: Сб., 1983.-М.,1983.-С.20-29
2. Библиотечное дело: Терминологический словарь.-М.,1986.-С.105.
3. Басов С.А.Педагог, и управленец // Библиотекарь.-1997.-№-5-С.30-31.
4. Новое в отечественной теории управления библиотеками. Управление библиотекой: новые идеи практические рекомендации.-М.,1995.-Вып.1-С.20-34
5. Библиотечный менеджмент / Методическая работа. М.,1999.-16 с.
6. Управление библиотечными, технологиями.-М.2000.-С.305-324
7. Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya.- B.1999.- № 2.- S.115-126; 2000.- №- 2 .-S.122-126; 2003.- № 1.- S.88-96
8. İsmayilov X.İ. Azərbaycan Respublikasında kitabxana işinin metodik təminat sistemi: 1918-2000-ci illər: Monoqrafiya.-B., 2000.-416 s.

Х.И.ИСМАИЛОВ

РОЛЬ МЕЖДУНАРОДНОГО СОТРУДНИЧЕСТВА В МЕТОДИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БИБЛИОТЕК

РЕЗЮМЕ

В статье рассматриваются вопросы методической деятельности библиотек Азербайджана, место и значение международного сотрудничества для улучшения этой сферы. Особенное внимание уделено деятельности Ассоциации развития библиотечной деятельности Азербайджана (АКИИА), которая участвуя в различных международных проектах, привнесла значительный вклад в улучшении методической деятельности библиотек республики.

Kh.İ.İSMAİLOV

**THE ROLE OF INTERNATIONAL COOPERATION IN
THE METHODOICAL WORK OF LIBRARIES**

SUMMARY

The article deals with the methodical work of libraries in Azerbaijan, place and importance of international cooperation for improving this area. Particular attention is removed of the Association of Library activities in Azerbaijan (AKİİA), which is participating in various international projects, has brought a significant contribution to improving the methodological work of libraries of the republic.